

BEGJÆRING OM ÅPEN HØRING

Vi vil med dette fremsette begjæring om åpne avhør og høringer i gjenopptagelseskommisjonens arbeid med Treholt-saken.

Vi vil i denne forbindelse vise til at straffeprosessloven stiller opp åpenhet som hovedregel i sine bestemmelser om gjenopptakelseskommisjonens virksomhet. Det heter således i lovens § 398 a, fjerde ledd:

"Avhørsmøter etter første og annet ledd og høring etter § 398 første ledd holdes for åpne dører. Kommisjonen kan beslutte at møtet skal holdes for lukkede dører

- når hensynet til privatlivets fred eller ærbarhet krever det,
- når særlige forhold gir grunn til frykt for at offentlighet vil vanskeliggjøre sakens opplysning og lukkede dører derfor er påkrevd, eller
- når en siktet er under 18 år, fornærmedes ettermæle krever det eller et vitne ber om det av grunner som kommisjonen finner fyllestgjørende."

Lovens hovedregel er altså åpenhet.

Hva unntakene gjelder, er pkt. a. etter vårt skjønn irrelevant. Pkt. c. vil bare komme i betraktning dersom noen som skal møte for kommisjonen, faktisk ber om lukkede dører. Vi kan ikke se at det foreligger slike særlige forhold som nevnes i pkt. b.

Kommisjonens leder har som begrunnelse for å lukke dørene, fremholdt at vitner som er innkalt, ikke skal kunne følge i mediene det andre vitner sier. Men det samme er jo tilfelle i straffesaker for domstolene, uten at det går foran hovedprinsippet om at slike saker skal føres i full offentlighet. Det kommisjonens leder anfører, kan dermed ikke være et slikt særlig forhold som lovens unntaksbestemmelse stiller opp.

Vi vil også vise til uttalelse fra justisminister Knut Storberget i et innlegg i VG fredag 1. oktober, der han sier seg tilfreds med at gjenopptakelseskommisjonen nå har Treholt-saken til fornyet behandling:

"Kommisjonen fyller sin rolle på best mulig måte ved å være så åpen som mulig i sitt arbeid. Kommisjonens avhørsmøter er etter lovens hovedregel åpne, og man må ha en god begrunnelse for å velge å avholde møter bak lukkede dører."

Vi kan ikke se at det foreligger noen slik god begrunnelse fra kommisjonens side som justisministeren her nevner.

Tungtveiende hensyn taler derimot for at kommisjonens avhørsmøter og høringer holdes for åpne dører. Kommisjonens fornyede behandling Treholt-saken er foranlediget av at det på ny er fremsatt påstander om falske forklaringer og fusk med bevis under hovedforhandlingen i 1985. Det kan ha ført til at mange, og da kanskje særlig yngre mennesker, fornemmer at det er noe galt med samfunnets behandling av Arne Treholt.

Saken er i en viss forstand blitt en verkebyll. Da er det særlig viktig at offentligheten får tillit til at rettsapparatet gjør alt som er mulig for å komme til en avklaring. Hensynet til rettsstaten og publikums tillit til den, gjør det påkrevet at gjenopptakelseskommisjonen arbeider i størst mulig åpenhet.

99 prosent av dommen mot Arne Treholt er nå avgradert, og det lille som står igjen, er også i detalj offentlig kjent gjennom mediene. Det er i dag ingen sider av Treholt-saken som bør holdes hemmelig av hensyn til rikets sikkerhet eller av andre årsaker, herunder beskyttelse av politiets arbeidsmetoder.

Sterke samfunnshensyn og prinsippet om offentlighet i rettspleien tilsier derimot størst mulig åpenhet.

På denne bakgrunn ber vi om at gjenopptagelseskommisjonen revurderer sitt standpunkt om lukket behandling av Treholt-saken.